

De Vlaamse bosvitaliteitsinventaris

In 1998 evalueerde het IBW voor de twaalfde keer de bosgezondheidstoestand in Vlaanderen. Voor deze inventarisatie werkte het Instituut samen met de Afdelingen Bos en Groen en Natuur.

Het totaal aandeel beschadigde bomen is licht toegenomen ten opzichte van 1997. Beuk is de meest vitale boomsoort in de steekproef. Het aandeel beschadigde bomen is licht gestegen bij Gewone es, Amerikaanse eik en Grove den. Zomereik en populier vertoonden een duidelijke achteruitgang van de vitaliteit. Bij Corsicaanse den verbeterde de situatie ten opzichte van het voorgaande jaar. Het percentage bomen met abnormale verkleuring nam alleen bij Beuk en Grove den af. De gezondheidstoestand evolueert verschillend naargelang van de soort.

Beuk herstelt nu steeds van de vitaliteitscrisis in 1995. De bladschimmel *Apiogomonia errabunda*, die vroegtijdig bladverlies veroorzaakt, kwam in 1998 minder voor.

Het percentage beschadigde populieren is bijna continu toegenomen sedert 1993. De geringere vitaliteit van de populierenaanplantingen is o.a. aan roestaantastingen te wijten. Bij Zomereik was er een significante toename van de insectenraat. Tijdens de maand mei veroorzaakten rupsen van Grote en Kleine wintervlinder kaalvraat in talloze bosgebieden, waarvan vele elken

Populier - Roest

zich slecht herstelden. Door het warme weer verliep de ontwikkeling van de rupsen sneller dan normaal. De neerslaghoeveelheid in de vegetatieperiode was hoger dan het langetermijngemiddelde. Voor een aantal locaties in de Kempen was het meer dan vijf jaar geleden dat dit zich voordoed. Het natte jaar '98 kan de gezondheidstoestand van de bossen op de drogere standplaatsen gunstig beïnvloeden.

Info: Peter Roskam, tel.: (054)437115; e-mail: Peter.Roskam@lin.vlaanderen.be

LYNX NU OOK IN OOST-VLAANDEREN

De voorbije maanden was er nogal wat persbelangstelling voor het voorkomen van de Lynx in Limburg. Nadat in dat verband reeds geruime tijd geruchten circuleerden, was de aanwezigheid van deze superpoes aldaar inmiddels inderdaad ook bevestigd geraakt op basis van een aantal onafhankelijke, betrouwbare waarnemingen. Daarom ook had het IBW reeds in 1997 de nominatieve opname van de - voor Vlaanderen nieuwe - soort in de lijst van de volledig beschermde diersoorten aanhangig gemaakt bij de bevoegde administratie. De verrassingen zijn de wereld - en de Vlaamse natuur - dus nog niet uit. Bijzonder groot was evenwel de verrassing van de medewerkers van het IBW-vossenonderzoek. Met het oog op het levend vangen van volwassen Vossen (om ze te zenderen) werd op een aantal plaatsen in de Vlaamse Ardennen wekenlang een voederplaats onderhouden met slachtafval. De truuik daarbij bestaat erin de val pas op scherp te zetten eens het aas niet vaste regelmaat verdwijnt... Nadat alzo reeds - in putje winter! - een wakkere Egel als spelbreker werd betrapt, bleek op een andere plek niet een Vos maar een ... Lynx de voederplek te frequenteren! Uiteraard was dit geen kate om zonder handschoenen aan te pakken, en kon het beest niet zonder kleerscheuren onder controle gekregen worden. Een bijkomende verrassing was het toen bleek dat het dier aan de binnenkant van de linkerrachterpoot de volgende tatoeage vertoonde : 01-04, 'wie hierover meer info kan verstrekken wordt verzocht zo spoedig als mogelijk contact op te nemen met het IBW.

Contactpersoon : Koen Van Den Berge, tel.: (054)437112; e-mail: Koen.VanDenBerge@lin.vlaanderen.be

Voor wie er meer wil over weten

In 1998 werd hard geschreven aan het IBW, met als resultaat drie Mededelingen van het Instituut.

Mededelingen 1998/1. Els Coart, An Vanden Broeck en Jos Van Slycken, 'Behoud van autochtone bomen en struiken : een verkenning'

In deze mededeling wordt ondermeer gedefinieerd wat als autochtone dient beschouwd te worden en welke criteria hiervoor gebruikt kunnen worden. Ook wordt verder ingegaan op de mogelijkheden van het behoud van genenbronnen. Andere hoofdstukken handelen over de internationale ontwikkelingen terzake en de handel in bosbouwkundig teelmatraiaal. Gevalstudies worden beschreven voor de soorten Olm, Wilde appel en Mispel.

Tenslotte wordt ook de visie van het IBW en de Afdeling Bos en Groen rond de verder te volgen strategie voor het behoud van autochtone bomen en struiken uit de doeken gedaan.

Mededelingen 1998/2. Daniel De Charleroy en Jos Beyens, 'Het visbestand in het Demerbeekken. Inventarisatie van de vissoorten en hun verspreiding'

In 1996 werd door de sectie visstandsbepaaler van

het IBW een rapport uitgebracht over het voorkomen en de verspreiding van vissoorten in de waterlopen van het Demerbeekken. Algauw bleek de vraag naar dit rapport zo groot dat de oplage snel was uitgeput. Daarom werd in 1998 ditzelfde rapport in een grotere oplage en onder de vorm van een uitgave van de Mededelingen van het IBW ter beschikking gesteld. In deze mededeling worden de resultaten besproken van visbestandsopnames uitgevoerd op 221 staalamepunten in het Demerbeekken tussen december 1992 en februari 1996. Naast interessante gegevens over het voorkomen van exoten en de aanwezigheid van zeldzame en beschermde soorten, worden de resultaten ook vergeleken met bekende historische gegevens aangaande het visbestand in dit beekken.

De oorzaken van de achteruitgang worden aangegeven, maar ook worden herstel-mogelijkheden aangereikt. Met dit werk wordt een nieuw referentiekader vastgelegd voor de evaluatie van de visbestanden in dit beekken, dat onder meer dienstig kan zijn voor de evaluatie van waterzuiveringsprogramma's en initiatieven van natuurtechnische milieubouw.

Mededelingen 1998/3. Kris Vandekerhove, 'Criteria voor de selectie van bosreservaten in functie van een betere kadering van de Vlaamse

bosreservaten in een Europees netwerk'

In deze mededeling wordt de visie van het IBW geformuleerd, voor wat betreft de positie van de Vlaamse bosreservaten in een ruimer Europees kader. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen bosreservaten die kunnen kaderen in een Europees netwerk van integrale reservaten enerzijds, en bosreservaten 'sensu lato' anderzijds. Voor beide categorieën worden concrete selectiecriteria geformuleerd, die onderhouden zijn met nationale en internationale literatuur. In de uitgebeide bijlage wordt een beschrijving gegeven van een voorlopige bostypologie, evenals een overzicht van de bestaande fytogeografische indelingen, en de huidige toestand van de bosreservaten voor Vlaanderen.

Wie zich wil verdiepen in een van deze onderwerpen, kan de betreffende mededeling bestellen, door overschrijving van 200 BEF op het rekeningnummer 091-226006-79 van het Eigen Vermogen van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer met de vermelding 'mededelingen 1998' en het nummer.

Contactpersoon : Bart Goossens, tel. (054)437127, e-mail : bart.goossens@lin.vlaanderen.be

Adressenbestand

Deze Nieuwsbrief wordt gratis verstuurd naar een 1200-tal adressen in Vlaanderen. Het adressenbestand werd o.m. samengesteld op basis van het 'Adresboek' van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, aangevuld met de adressen van instellingen, verenigingen of personen waarmee regelmatig wordt samen gewerkt of overleg wordt gepleegd. Wijzigingen of correcties, alsook wenselijke aanvullingen in verband met de adressen kunnen steeds doorgegeven worden aan het Secretariaat Nieuwsbrief IBW, t.a.v. Carine Buyse, Gaverstraat 4, 9500 Geraardsbergen, tel. (054) 437139; e-mail Carine.Buyse@lin.vlaanderen.be

Indredactie: Koen Van Den Berge - Lay-out: Filip Coopman - Drukwerk: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Dep.: LIN A.A.D. - dtd. Logistiek -

digitale drukkerij - geprint op chromapress